

> Retouradres Postbus 10048 8000 GA Zwolle

Aan het bestuur van het Jade College
p/a Landstede Groep
Postbus 1
8000 AA ZWOLLE

Locatie Zwolle
Hanzelaan 310
Postbus 10048
8000 GA Zwolle
www.onderwijsinspectie.nl

Contact
dhr. E.G. Eising

T (088) 669 60 60
F (088) 669 60 50
g.eising@owinsp.nl

Onze referentie
4602683 / Jade College

Datum 24 juni 2015
Betreft Rapportage Jade College Winschoten d.d. 13-02-2015

Geacht bestuur,

Op 13 februari 2015 heeft de inspectie het Jade College bezocht om kennis te nemen van de ontwikkelingen rondom het onderwijs aan alleenstaande minderjarige asielzoekers op de locatie Bovenburen in Winschoten, een voormalige basisschool voor speciaal onderwijs. Deze groep ama-jongeren valt onder de verantwoordelijkheid van de Jade Zorggroep en zij wonen op de campus in Oude Pekela. Aangezien de inspectie van het onderwijs geen toezicht houdt op zorginstellingen en het Jade College geen eigen brinnummer heeft, hebben wij niet eerder het onderwijs aan deze groep jongeren onderzocht. Gelet op het feit dat het gaat om een bijzondere doelgroep waarbij vaak sprake is van (zwaar) getraumatiseerde jongeren in de leeftijd van 16-18 jaar, is het geven van onderwijs op een reguliere ISK of Eerste Opvang Asielzoekers (EOA) vooralsnog geen optie. Om ervoor te zorgen dat deze jongeren toch onderwijs krijgen is een samenwerkingsconstructie opgezet waarbij de volgende partijen betrokken zijn:

- Vincent van Gogh College (Assen), Dollard College (Winschoten) en het Etty Hillesum Lyceum (locatie Deventer) zorgen voor de huisvesting;
- De Landstede Groep is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs.

Deze constructie is destijds door het ministerie goedgekeurd of gedoogd.

Op het Jade College Winschoten zaten op het moment van schoolbezoek 56 leerlingen die – op één na – allemaal afkomstig zijn uit Eritrea. Ze zijn in het bezit van een (tijdelijke) verblijfsvergunning voor de duur van vijf jaar. In formele zin vallen deze leerlingen onder de leerplichtwet, maar op dit moment zijn er nog geen afspraken gemaakt met de afdeling leerplicht over het toezicht en controle op de naleving van de leerplichtwet.

Onderwijsleerproces

Tijdens het bezoek hebben wij gesprekken gevoerd met de schoolleiding en docenten. Ook hebben wij de lessen bijgewoond die in de vier niveaugroepen werden gegeven. We hebben alle aanwezige docenten bezocht. Ten aanzien van de leskwaliteit hebben we afgesproken dat wij die op dit moment niet in formele zin beoordelen, maar kort onze bevindingen schriftelijk rapporteren. Het valt ons op dat de leerlingen heel leergierig zijn en taakgericht bezig zijn. Ordeproblemen deden zich ten tijde van het onderzoek niet of nauwelijks voor.

HB4602683

Een enkele docent gebruikte een lesvoorbereidingsformulier, waarmee de lesstructuur, lesdoelen en bijbehorende lesactiviteiten inzichtelijk wordt gemaakt. Dit verdient navolging, omdat het niet alleen voor de leerling helder is wat ze die les gaan doen en leren, maar hiermee wordt ook de doelgerichtheid en effectiviteit van de les versterkt. Verder viel op dat er sprake is van een warme pedagogische relatie tussen docenten en leerlingen. Docenten gaven veel complimenten. Ondanks de grote betrokkenheid van docenten naar de leerlingen toe zijn wij van mening dat er meer eisen gesteld mogen worden aan de leerlingen. Vanuit hun cultuur zijn ze gewend dat er streng wordt opgetreden. Het is dan ook bijzonder dat de leerlingen veel ruimte krijgen om bijvoorbeeld veel te laat op school te mogen komen. Op de dag van het schoolbezoek druppelden de leerlingen om 09.30 uur binnen, terwijl de les om 09.00 uur moest beginnen.

De nadruk in het aanbod ligt op de verwerving van de Nederlandse taal (spreken en leesvaardigheid), rekenen/wiskunde en sociale vaardigheden/burgerschap. We zagen in de lessen burgerschap en sociale vaardigheden dat ook hier feitelijk niet de inhoud centraal staat, maar taalverwerving/tekstbegrip, al dan niet gekoppeld aan een bepaald thema. Op zich een begrijpelijke keuze, omdat zonder tekstbegrip deze leerlingen niet verder komen in hun leerproces. Leerlingen moeten als het ware op school worden ondergedompeld in de Nederlandse taal, te meer omdat ze op de campus op hun moedertaal terugvallen. Dit laatste wordt door het team als heel nadelig ervaren.

Het vak Engels wordt niet aangeboden. De school is hiermee gestopt omdat het niveau Engels van de leerlingen niet goed was. De meeste leerlingen in Winschoten hebben overigens 5 à 6 jaar onderwijs gevolgd, maar het niveau is heel verschillend.

Voor de verschillende vakken gebruiken de docenten diverse methodes maar ook hanteren docenten losse kopieën. Knelpunt voor deze school is het feit dat geen helderheid is over beschikbare financiële middelen. De facilitering in onderwijsmiddelen is zeer beperkt.

Differentiatie en toetsing

Op de locatie in Winschoten zijn leerlingen ingedeeld in vier niveaugroepen. De indeling is afhankelijk van de gegevens die bij intake naar voren komen: hebben ze al onderwijs genoten in het land van herkomst en hoe hebben ze de intaketoets gemaakt? In de groep zelf vindt verdere differentiatie plaats, zowel bij de instructie als bij de verwerkingsopdrachten. Docenten zijn zich bewust van het belang om maatwerk te realiseren, maar worden hierin beperkt door het ontbreken van goede, bruikbare en valide toetsen voor deze doelgroep. Het blijkt lastig om niet alleen het juiste niveau te bepalen, maar ook om de leervorderingen systematisch te volgen. Op dit moment vindt in Winschoten wel een oriëntatie plaats op een andere set van (genormeerde) toetsen (NT2 toetsen, bureau ICE). Het is aan te raden een dergelijk toets- en leerlingvolgsysteem voor alle vestigingen van het Jade College in te voeren. De invoering van de leerlingvolgsysteem met (genormeerde) toetsen is een belangrijke voorwaarde om de zorg en ondersteuning verder te faciliteren en te structureren.

Schoolontwikkeling en Kwaliteitszorg

In het concept sectorplan Jade College 2014-2015 en het schoolplan 2013-2015 heeft het Jade College en het bestuur van Jade Zorggroep beschreven waar zij voor staan, aan welke doelgroepen zij onderwijs willen verzorgen en hoe dit vorm en inhoud moet krijgen. Ook is aangegeven waarom deze leerlingen niet in het reguliere VO geplaatst kunnen worden.

Om systematisch te werken aan het verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs op de locaties van het Jade College is het van belang dat goed wordt bepaald wat het doel van het onderwijs is.

Dat kan voor elke locatie weer anders zijn. In Winschoten zit een groep die wel over een verblijfsvergunning beschikt en volgend schooljaar ook nog op deze school verblijft. Daarna zouden ze mogelijk kunnen uitstromen richting het mbo, maar of dit – gelet op het verdwijnen van de drempelloze instroom bij het mbo – een reëel perspectief is, zal verder moeten worden onderzocht. Er zijn hierover nog geen contacten met het MBO in de regio. Samenwerking en afstemming met de ISK in Winschoten (Dollard College campus) is ook een optie.

Om de effectiviteit en doelmatigheid van de lessen zelf te vergroten is het wenselijk dat er gerichte keuzes worden gemaakt in het taalonderwijs. Waar wordt het accent op gelegd, welk methodisch aanbod wordt gebruikt? Zijn er leerlijnen en lesplannen ontwikkeld, einddoelen of eindtermen geformuleerd? Spreekvaardigheid oefenen is voor deze doelgroep belangrijker dan spelling. Ook het gebruik van ICT-middelen (smartboard o.i.d.) voor de docent en de leerling kan behulpzaam zijn om onderwerpen te visualiseren of meer maatwerk te realiseren.

In deze fase van de ontwikkeling van het Jade College is het nog te vroeg om de resultaten van de school, in termen van opbrengsten, in beeld te brengen. Wel is het belangrijk dat de school nadenkt over een leerlingvolgsysteem waarmee zij op een systematische wijze de leervorderingen van leerlingen vastlegt en analyseert. Dat gebeurt nu nog op ad-hoc basis en te fragmentarisch. Een nieuw systeem van toetsen kan hierbij behulpzaam zijn. Ook is het te overwegen voor elke leerling een ontwikkelingsperspectief (OPP) op te stellen, zoals dat in het kader van passend onderwijs op reguliere scholen gebruikelijk is. Ten slotte is het van belang dat – voor zover mogelijk - de uitstroom van leerlingen wordt bijgehouden, alsmede de bestendigheid hiervan.

Bevoegdheden

We hebben de bevoegdheden van de docenten (educatieve medewerkers) opgevraagd en concluderen dat zowel in Assen en Winschoten de docenten allemaal in het bezit zijn van een onderwijsbevoegdheid of bezig zijn die te behalen.

Huisvesting

De onderwijshuisvesting wordt ter beschikking gesteld door de gemeente gekoppeld aan het brin-volnummer van de samenwerkingsscholen waarbij de afspraak is dat de vierkante meters niet ten laste worden gebracht van de desbetreffende samenwerkingspartner zelf.

Afspraken

Met het Jade College is afgesproken dat in het schooljaar 2015-2016 een voortgangsgesprek wordt gehouden.

Hoogachtend,

dhr. R.C. Bal
Inspecteur voortgezet onderwijs